

**ORSZÁGOS
EGÉSZSÉGBIZTOSÍTÁSI PÉNZTÁR
FŐIGAZGATÓ**

Ny. szám:34429-81-370/2010.
Körlevélszám: 10041/2010.

Tárgy: Gyermekgondozási díj új szabályai
Üi.: Soltész Lászlóné

Valamennyi

Regionális Egészségbiztosítási Pénztár Igazgatója

és Ügyfélkapcsolati igazgató-helyettese részére

Székhelyén

Tisztelt Igazgató Asszony/ Úr!

A kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 42/A. § (1) és (4) bekezdését, továbbá a 42/B. § (1) és (2) bekezdését módosító, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi LXXIX. törvény 2010. május 1-jétől hatályba lépő rendelkezései a gyermekgondozási díjra jogosultság feltételeit, a folyósítás idejét és az ellátás alapjául szolgáló naptári napi átlagkereset kiszámítását módosították.

Az egységes eljárás biztosítása érdekében, az alábbiak szerint szabályozom az új rendelkezések gyakorlatban történő alkalmazását.

Átmeneti szabályok

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi LXXIX. törvény 50. § (6) bekezdése alapján „*e törvény 40-42. §-a és 55. §-a 2010. május 1-jén lép hatályba.*”

Az átmeneti szabályokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi LXXIX. törvény 51. § (6) és (7) bekezdése tartalmazza:

51. §(6) "a gyermekgondozási segély és a gyermeknevelési támogatás e törvénnyel megállapított időtartamának vonatkozásában az 50. § (6) bekezdés szerinti:

a) időpontban folyamatban levő ügyekben a 2010. április 30-án hatályos szabályokat kell alkalmazni,

b) időpontot megelőzően megállapított ellátást az e törvény szerinti módosítás nem érinti,

c) időpont előtt született gyermekekre tekintettel igényelt ellátásra akkor is a 2010. április 30-án hatályos szabályokat kell alkalmazni, ha az igénylés ezt az időpontot követően történik.

51. § (7) "Abban az esetben, ha a gyermekgondozási díjat 2010. április 30-át követően született gyermek vonatkozásában igénylik, és a jogosultság megszerzésekor, vagy az azt megelőző két éven belül a jogosult az Ebtv. 2010. április 30-áig hatályos szabályai szerint jogosult volt gyermekgondozási díjra, akkor a gyermekgondozási díj folyósításának időtartama a korábbi gyermekgondozási díjra való jogosultság megszerzését megelőző két évben, valamint a korábbi gyermekgondozási díj lejártát követően az Ebtv. e törvény 41. §-ának (2) bekezdésével megállapított 42/A. §-ának (4) bekezdése szerint számított, biztosításban töltött napok számával egyezik meg, de nem lehet rövidebb 365 napnál, és legfeljebb a gyermek 2. életévének betöltéséig jár. A korábbi gyermekgondozási díj lejártát követően biztosításban töltött időbe az új gyermekgondozási díj időtartamának kiszámítása vonatkozásában nem számít bele a gyermekgondozási segély, valamint a terhességi gyermekágyi segély folyósításának időtartama."

Az átmeneti szabály szerint:

a) a 2010. 05.01-jei időpontban **folyamatban lévő** gyermekgondozási díj igény elbírálása, **folyósítása** esetében a 2010. 04. 30-án hatályos szabályokat kell alkalmazni,

b) a 2010.05.01-jét megelőzően megállapított gyermekgondozási díj ellátást az e törvény szerinti módosítás nem érinti,

c) a 2010.05.01-je előtt született gyermekekre tekintettel igényelt ellátásra akkor is a 2010. 04. 30-án hatályos szabályokat kell alkalmazni, ha az igénylés ezt az időpontot követően történik.

Az átmeneti szabályokra figyelemmel, a 2010. 04. 30-át követő szülés esetében a gyermekgondozási díjra való jogosultságot, valamint a folyósítás feltételeit a terhességi-gyermekágyi segély lejártát követően kell vizsgálni. **Az átmeneti szabályt csak abban az esetben lehet alkalmazni,** ha az „új” (2010. 05.01-jén hatályos szabályok szerint) gyermekgondozási díjra jogosultságot megelőző két éven belül (akár egy napot is) az igénylő részesült már gyermekgondozási díjban és a korábbi („rég”) gyermekgondozási díjra jogosultság a 2010. 04. 30-án hatályos jogszabályok alapján került elbírálásra.

Példák:

1./

2007. 07.01-től biztosított nő első gyermeke 2007.12.30-án született. A biztosított terhességi-gyermekágyi segélyben, ezt követően 2008.06.15-től 2009.12.30-ig gyermekgondozási díjban részesült. 2009.12.31-től 2010.05.24-ig gyermekgondozási segélyt kapott.

A második gyermek 2010.05.25-én született. A biztosított 2010.05.25-től 2010.11.08-ig terhességi-gyermekágyi segélyben részesült, gyermekgondozási díjra 2010.11.09-től 365 napra jogosult.

Magyarázat:

Mivel a második gyermek utáni gyermekgondozási díjra jogosultság megszerzését (2010.11.09.) megelőző két éven belül (2008.11.09-2010.11.09.) a biztosított részesült gyermekgondozási díjban, és a korábbi gyermekgondozási díjra való jogosultságot megelőző két évben 350 nap biztosítási időt szerzett (2007.07.01-től 2008.06.14-ig terjedő időszakban 182 nap biztosítási idő és 168 nap terhességi-gyermekágyi segély), így 2010.11.09-től 365 nap gyermekgondozási díjra jogosult. (Az átmeneti szabályt alkalmazzuk tehát, amikor a gyermekgondozási díjra jogosultság ideje nem lehet kevesebb 365 napnál akkor sem, ha a jogosult, előzetesen ennél kevesebb biztosítási idővel rendelkezik.)

2./

2007. 06.01-től biztosított nő első gyermeke 2007.12.30-án született. A biztosított 2007.12.30-tól 2008.06.14-ig terhességi-gyermekágyi segélyben, ezt követően 2008.06.15-től 2009.12.30-ig gyermekgondozási díjban részesült. 2009.12.31-től 2010.05.24-ig gyermekgondozási segélyt kapott.

A második gyermek 2010.05.25-én született. A biztosított 2010.05.25-től 2010.11.08-ig terhességi-gyermekágyi segélyben részesül, gyermekgondozási díjra 2010.11.09-től 380 napra jogosult.

Magyarázat:

Mivel a második szülés utáni gyermekgondozási díjra jogosultság megszerzését (2010.11.09.) megelőző két éven belül (2008.11.09-2010.11.09.) a biztosított részesült (2010. 04. 30-ig hatályos jogszabályban előírtnak megfelelően megállapított) gyermekgondozási díjban, és a korábbi gyermekgondozási díjra való jogosultságot megelőző két évben 380 nap biztosítási időt szerzett (2007.06.01-től 2008.06.14-ig terjedő időszakban 212 nap biztosítási idő és 168 nap terhességi-gyermekágyi segély), így 2010.11.09-től 380 nap gyermekgondozási díjra jogosult.

3./

2007.06.01-től 2007.12.31-ig biztosított nő első gyermeke 2007.12.30-án született. Terhességi-gyermekágyi segélyben részesült 2007.12.30-tól 2008.06.14-ig. Gyermekgondozási díjat kapott 2008.06.15-től 2009.12.30-ig. 2010.01.01-től biztosítási jogviszonyt létesített és a szülés napjáig dolgozott. Második gyermeke 2010.05.25-én született. Terhességi-gyermekágyi segélyben részesült 2010.11.08-ig. 2010.11.09-től 365 napra jogosult a gyermekgondozási díjra.

Magyarázat:

Mivel a második szülése utáni gyermekgondozási díjra jogosultság megszerzését (2010.11.09.) megelőző két éven belül (2008.11.09-2010.11.09.) részesült gyermekgondozási díjban és a korábbi gyermekgondozási díjra való jogosultságot megelőző két évben 358 nap biztosítási idővel rendelkezik (2007.06.01-től 2007.12.29-ig terjedő időszakban 212 nap biztosítási idő és 2 nap terhességi-gyermekágyi segély, valamint 2010.01.01-től 2010.05.24-ig 144 nap biztosítási idő), így 2010.11.09-től 365 nap gyermekgondozási díjra lehet jogosult. A biztosítás megszűnését követően folyósított terhességi-gyermekágyi segélyt - mivel az ellátás folyósításának ideje nem biztosításban töltött idő - nem lehet figyelembe venni.

4./

2006.01.01-től biztosított nő harmadik gyermekét szülte 2010.05.25-én. (Az első gyermeke 2006.07.04-én, a második gyermeke 2007.12.30-án született.) A 2010.05.25-i szülése alapján 2010.11.09-től a gyermek 2 éves koráig jogosult lehet a gyermekgondozási díjra.

Magyarázat:

Mivel a harmadik szülése utáni gyermekgondozási díjra jogosultság megszerzését (2010.11.09.) megelőző két éven belül (2008.11.09-2010.11.09.) részesült már gyermekgondozási díjban és a korábbi gyermekgondozási díjra való jogosultságot megelőzően 896 nap biztosítási idővel rendelkezik (2006.01.01-től 2008. 06.14-ig terjedő időszakban figyelembe vett biztosítási időbe beszámítható az első gyermek születése alapján igénybevett terhességi-gyermekágyi segély, és az ezt követő gyermekgondozási díj időtartama, valamint a második gyermek születése alapján igénybe vett terhességi-gyermekágyi segély időtartama), így a biztosított 2010.11.09-től a gyermeke 2 éves koráig jogosult lehet gyermekgondozási díjra.

Gyermekgondozási díjra való jogosultság feltételeiről szóló általános rendelkezések

Ebtv. 42/A. § (1) „Gyermekgondozási díjra jogosult:

a) a biztosított szülő, ha a gyermekgondozási díj igénylését - a gyermeket szülő anyja esetén a szülést - megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt,

b) a terhességi-gyermekágyi segélyben részesült anyja, akinek a biztosítási jogviszonya a terhességi-gyermekágyi segély igénybevételének időtartama alatt megszűnt, feltéve, hogy a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a gyermeket saját háztartásában neveli.

(4) A gyermekgondozási díjra történő jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani

a) a biztosítás megszűnését követő táppénz, baleseti táppénz idejét,

b) a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből 180 napot,

c) a rehabilitációs járadék folyósításának idejét.”

A gyermekgondozási díj az előzetesen beszámítható biztosítási időnek megfelelő időtartamra, legfeljebb a gyermek kétéves koráig járhat:

42/B. § (1) „A gyermekgondozási díj legkorábban a terhességi-gyermekágyi segély, illetőleg az annak megfelelő időtartam lejártát követő naptól a gyermeket szülő anyja esetében a szülést, egyéb esetben a jogosultságot megelőző 2 éven belül megszerzett biztosításban töltött napoknak megfelelő időtartamra, de legfeljebb a gyermek 2. életévének betöltéséig jár.”

Példák:

1./

2009.05.25-től biztosított nő gyermeke 2010.05.25-én született. Terhességi gyermekágyi segélyre 2010.05.25-től 2010.11.08-ig, gyermekgondozási díjra 2010.11.09-től 365 napra lehet jogosult.

Magyarázat:

A biztosított a szülést megelőző két éven belül 365 nap biztosítási idővel rendelkezik, ezért a terhességi-gyermekágyi segély lejártát követően megállapítható gyermekgondozási díjra jogosultság időtartama is 365 nap.

2./

2009.03.25-től biztosított nő gyermeke 2010.05.25-én született. Terhességi gyermekágyi segélyre 2010.05.25-től 2010.11.08-ig, gyermekgondozási díjra 2010.11.09-től 426 napra lehet jogosult.

Magyarázat:

A biztosított nő a szülést megelőzően 426 nap előzetes biztosítási idővel rendelkezik, így gyermekgondozási díjra a terhességi-gyermekágyi segély lejártát követően 426 napra lehet jogosult.

3./

2009.11.21-től biztosított nő, a szülést megelőző két éven belül egy évnél hosszabb ideig nappali tagozaton folytatott tanulmányokat. Gyermeke 2010.05.25-én született. Terhességi gyermekágyi segélyre 2010.05.25-től 2010.11.08-ig, gyermekgondozási díjra 2010.11.09-től 365 napra lehet jogosult.

Magyarázat:

A biztosított nő gyermekgondozási díjra jogosultságához a szülést megelőzően oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideje folytatott tanulmányai idejéből 180 nap előzetes biztosítási időként beszámítható a 185 nap tényleges biztosítási időbe, ezáltal rendelkezik a gyermekgondozási díjra jogosultságához szükséges előzetes 365 nap biztosítási idővel. Az iskolai tanulmányokat csak az előzetes biztosítási időbe lehet beszámítani.

„42/B. § (2) Abban az esetben, ha a gyermekgondozási díjra jogosult a jogosultság megszerzésekor vagy azt megelőző 2 éven belül jogosult volt gyermekgondozási díjra, a gyermekgondozási díj folyósításának időtartama nem lehet rövidebb a korábbi gyermekgondozási díj (1) bekezdés alapján megállapított időtartamánál, és ezen gyermekgondozási díj folyósításának időtartama nem hosszabbodik meg a korábbi terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj, gyermekgondozási segély jogosultsági idejével.”

Ha a gyermekgondozási díj megállapított időtartamának lejártát követően a biztosított szülő két éven belül ismét jogosult gyermekgondozási díjra, az újabb gyermekgondozási díj folyósításának időtartama a korábban folyósított gyermekgondozási díj időtartamával egyezik meg, kivéve, ha a korábbi gyermekgondozási díj folyósítását követően a jogosult további biztosításban töltött időt szerzett. Ilyen esetben az újabb gyermekgondozási díj időtartama a korábbi gyermekgondozási díj lejártát követően szerzett biztosítási idővel meghosszabbodik. Nem hosszabbítja meg az újabb gyermekgondozási díj időtartamát a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj és a gyermekgondozási segély folyósításának időtartama.

Ha a biztosított a gyermekgondozási segély folyósítása mellett munkát végez, a fenti rendelkezést azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a gyermekgondozási segély folyósításának tartama alatt biztosítási jogviszonyban töltött napokat figyelembe kell venni a gyermekgondozási díj időtartamának megállapításánál.

Példák:

1./

2009.01.01-től biztosított nő első gyermeke 2010.05.25-én született. Terhességi gyermekágyi segélyt kapott 2010.05.25-től 2010.11.08-ig. 2010.11.09-től gyermekgondozási díjban részesül

509 napra 2010.11.09-től 2012.04.01-ig. 2012. 04.02-től 2012.05.24-ig gyesben részesül. Ismét szül: 2012.05.25-én. Terhességi-gyermekágyi segélyben részesül 2012.05.25-től 2012.11.08-ig. Gyermekgondozási díjat igényel 2012.11.09-től. A gyermekgondozási díjra jogosultság időtartama 509 naptári nap.

Magyarázat:

Mivel a biztosított nő az első gyermek utáni gyermekgondozási díjra jogosultsághoz 509 nap előzetes biztosítási idővel rendelkezett, és a gyermekgondozási díj lejártát követően nem szerzett újabb biztosítási időt, (hiszen az első gyermek után folyósított gyermekgondozási segély és a második gyermekre tekintettel folyósított terhességi-gyermekágyi segély időtartama nem hosszabbítja meg a biztosítási időt) ezért a második szülése alapján igényelt gyermekgondozási díjra jogosultság időtartama megegyezik a korábbi gyermekgondozási díjra jogosultság idejével.

2./

2008.12.31-től biztosított nő első gyermeke 2010.05.25-én születik. Terhességi gyermekágyi segélyt kap 2010.05.25-től 2010.11.08-ig. 2010.11.09-től gyermekgondozási díjban részesült 510 napra 2010.11.09-től 2012.04.02-ig. 2012. 04.03-től 2012.05.24-ig betegszabadságon volt ezt követően táppénzben részesült (52 nap). Ismét szül: 2012.05.25-én. Terhességi-gyermekágyi segélyben részesült 2012.05.25-től 2012.11.08-ig. Gyermekgondozási díjat igényel 2012.11.09-től. A gyermekgondozási díjra jogosultság időtartama $510+52=562$ naptári nap.

Magyarázat:

A biztosított nő az első gyermek utáni gyermekgondozási díjra jogosultsághoz 510 nap előzetes biztosítási idővel rendelkezett, azonban a gyermekgondozási díj lejártát követően a betegszabadság és a táppénz folyósítás időtartamával újabb biztosítási időt szerzett, ezért a második szülése alapján igényelt gyermekgondozási díjra jogosultság időtartama az újabb biztosítási idővel meghosszabbodik (hiszen, ezt nem zárja ki a jogszabály).

A gyermekgondozási díj alapjául szolgáló naptári napi átlagkereset kiszámítása 2010. május 1-jétől

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi LXXIX. törvény 55. § (1) és (2) bekezdése alapján, az Ebtv. 42/D. §-ának (3) bekezdése hatályát veszti, az Ebtv. 42/D. §-ának (2) bekezdésében az „(1)-(3)” szövegrész helyébe a „(2)-(5)” szövegrész lép.

Az új szabályok 2010. 05. 01-jén lépnek hatályba és miután a naptári napi átlagkereset kiszámítására vonatkozóan nincs külön hatályba léptető rendelkezés, ezért az új számítási szabályokat a **2010. 04. 30-át követően született gyermek(ek) esetében kell alkalmazni.**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint egyes szociális tárgyú törvények módosításáról szóló 2009. évi LXXIX. törvény 55. § (2) bekezdés b) pontjával módosított Ebtv. 42/D. § (4) bekezdésében előírtak szerint: „a 48. § (2)-(3) bekezdése alapján maximális összegben megállapított gyermekgondozási díj összegét minden év január 15-éig - hivatalból felül kell vizsgálni, és a tárgyévre érvényes összeghatár figyelembevételével január 1-jei időponttól újra meg kell állapítani.”

A maximális összegben megállapított gyermekgondozási díj összegét kizárólag akkor kell hivatalból felülvizsgálni és a 2011. évben érvényes összeghatár figyelembevételével újra meg kell állapítani, ha a **gyermekgondozási díj** alapjául szolgáló naptári napi átlagkereset az Ebtv. 48. § (2)-(3) bekezdés szerint, a biztosított által elért **tényleges, pénzügyi egészségbiztosítási járulék alapját képező jövedelem figyelembevételével került megállapításra.**

Kérem szíves intézkedését a körlevélben foglaltak maradéktalan betartására és a kifizetőhelyek szokásos módon történő értesítésére.

Budapest, 2010. május 18.

Dr. Rendek Vilma
mb. főigazgató

